

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 12861
4077

31/8/1955
ÖZET:
Ders kitabı hazırlan-
yanlardan Pakistan
hakkında bilgi edin-
mek isteyenler h.

Ders kitabı hazırlamakta olanların Pa-
kistan'ın tarihi, coğrafı, ve iktisadî ve sosyal
durumları hakkında herhangi bir malûmata
ihtiyaçları bulunduğu takdirde Pakistan Ba-
sın Ateşliğine müracaat etmeleri yukarıda
adı geçen Basın Ateşliğince Vekâletimize
yazılmıştır.

Ders kitaplarında Pakistan hakkında bil-
gi vermek isteyen müellif ve kitapçıların
(Pakistan Basın Ateşliği, Şişli Haşhâkâr
Gazi Caddesi 309 — İstanbul adresine başvur-
malarını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 616/13554
4078

13/9/1955
ÖZET:
«Okulda İlk Yıl»
adlı eser h.

Arif Gelen'in E. R. Boyce'den dilimize
sevirdiği, Köy ve Eğitim Dergisinin Öğret-
men Yayınları Serisinde yayımladığı «Okul-
da İlk Yıl» adlı eser incelenmiş; tavsiye edil-
mesi uygun görülmüştür.

«Maarif Vekâleti Yayınlarından» eve-
ya «Köy ve Eğitim Öğretmen Meslek ve
Fikir Dergisi, Posta Kutusu: 339 — Ankara»
adreslerinden 200 kuruş karşılığında temin
edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyur-
ulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

MAARİF MÜDÜRLÜKLERİNE VE MAARİF MEMURLUKLARINA

1 — İLK ÖĞRETİM GAZETESİ'nin
21 inci cildinin abone kayıtlarına baş-
lanmıştır. Bu cildin abone bedeli (4)
liradır.

2 — Abone bedellerinin Maarif
Memurlukları eliyle toplanıp mahallî
posta veya banka vasıtasıyla [*] T. C.
Ziraat Bankası Ankara Merkez Mü-
dürlüğündeki (3803) No. lu cari he-
saba yatırılması ve açık adresli abo-
ne liselerinin Maarif Vekâleti Yayın
Müdürlüğü, Dergi Bürosu Şefliği
GAR-ANKARA adresine gönderil-
mesi.

3 — Listelerde abone'lerin adları,
okul adresleri ve bilhassa posta tes-
kilâtı bulunup bulunmadığının bil-
dirilmesi.

4 — ABONE PARALARININ MUT-
LAKA YUKARIDA BİLDİRİLEN
BANKAYA YOLLANMASINI, HİÇ-
BİR SURETLE DAİRE ADRESİNE
PARA GÖNDERİLMEMESİNİ.

5 — Bazı yerlerden yalnız paralar,
bazı yerlerden ise sadece listeler yol-
lanmakta; bu hal, abonelerin dergi-
lerinin alamamalarına ve dolayısıyla
lüzumsuz yazışmalara sebebiyet ver-
mektedir.

Abone kaydında yukarıda belirtilen
hususlara dikkat buyurulması bilhas-
sa rica olunur.

[*] T. C. Ziraat Bankası şubelerin-
den yollanacak paralardan yollama
ticareti alınmaz.

YENİ NEŞRİYAT:

TÜRK SANATI TARİHİ Fas: 3

Celâl Esad Arseven tarafından hazırla-
nan ve Maarif Vekâletince yayımlanmakta
olan «Türk Sanatı Tarihi»nin üçüncü fasikülü
çıkıştır. Kuşe kâğıt üzerine basılan ve bol
resimlerle süsli bulunan bu değerli eseri bü-
tün Türk aydınlarına tavsiye ederiz. Fiyatı
250 kuruştur.

MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM No.: 28

Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan
«Meslekî ve Teknik Öğretim» dergisinin 28
inci sayısı da çıkmıştır. Derginin bu sayı-
nda yer alan yazılar arasında; Mahallî Ye-
meklerimiz, Ömür Boyunca Faydalı Biğler,
Dünyadan Teknik Haberler, Çabuk Yaşlan-
manın Çareleri gibi yazılar bilhassa dikkat-
ti çekmektedir. Fiyatı 100 kuruştur.

MİLLETLER VE HÜKÜMDARLAR TARİHİ

Maarif Vekâleti, meşhur Arap tarihçisi
Taberî'nin, «Milletler ve Hükümdarlar Tari-
hi»nin birinci cildinin üçüncü bölümünü de
yayımlamıştır. Zekâî Kadiri Ugan ile Ahmet
Temir tarafından dilimize çevrilen «Milletler
ve Hükümdarlar Tarihi»nin birinci cildinin
birinci bölümü 240, ikinci bölümü 360, bu
sefer çıkan üçüncü bölümü 400 kuruş fiyat-
la bütün kitapçılarda satılmaktadır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR T ARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 27/9/1955 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA — MAARİF BASİMEVİ

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜ-
DÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PA-
ZARTESİ GÖNLERİ ÇIKARILIR.
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESE-
LERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIRILMA-
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MAARİF VE-
KÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 18

19 EYLÜL 1955

SAYI: 869

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Dairesi Kararı:

Karar sayısı: 199 ÖZET:
Karar t.: 14/9/1955 Türk Dili ve Edebi-
yatı ders konuları h.

Dört sınıflı rejime tâbi lise ve muadili
okullarda uygulanacak Türk Dili ve Edebi-
yatı ders konularının bağli örneklerle göre
kabulü uygun görülerek Vekâlet Yüksek
makamının tasviplerine arzı kararlaştırı-
lmıştır.

Uygundur.
14/9/1955
Maarif Vekili
C. Yardımcı

DÖRT SINIFLI REJİME TÂBİ LİSE VE MUADİLİ OKULLARDA UYGULANACAK TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERS KONULARI

I. SINIF

(Haftada 3 saat Okuma, 2 saat Kompozisyon)

A. OKUMA:

1. Tanzimat sonrası edebiyatımız:
a) Namık Kemal, Hüseyin Rahmi Gürpınar,
Mehmet Akif Ersoy, Ziya Gökalp, Yahya
Kemal Beyatlı, Ömer Seyfettin, Halide
Edib Adıvar, Yakup Kadri Karaosmanoğlu,
Reşat Nuri Güntekin ve Falih Rıfkı Atay'dan
örnekler. — Atatürk'ün nutuklarından seçil-
miş parçalar.
b) XX. yüzyıl edebiyatımızdan seçilmiş
başka örnekler.

2. Eski edebiyatımız:
a) Halk edebiyatı: Dede Korkut, Yunus
Emre ve Karacaoğlan'dan örnekler.

b) Divan edebiyatı: Süleyman Çelebi,
Fuzulî, Nedim ve Evliya Çelebi'den örnekler.

c) Halk ve Divan edebiyatımızdan seçil-
miş başka örnekler.

3. Batı edebiyatı:
a) Homeros, Euripides, Sophokles, Plau-
tus, Molière, La Bruyère, Daudet, Cervantes,
Swift ve Dickens'ten örnekler.

b) Batı edebiyatından seçilmiş başka ör-
nekler.

B. KOMPOZİSYON:

1. Sözlü:
a) Karşılıklı konuşma, açıklama, haber
verme, sözlü rapor, hikâye anlatma,
b) Münakaşa.
2. Yazılı:
a) Cümle ve paragraf teşkili,
b) Plân ve özet çıkarma, not alma ve
bilgi toplama, küçük bir yazının plânını ha-
zırlama.

c) Rapor, kısa gazete haberleri, i'ânlar,
gezi ve seyahat notları, yazılı yoklama soru-
larının cevapları, mektuplar, tasvir yazıları,
konuşmalı yazılar ve hikâyeler, hikâye ve
roman incelemeleri, kısa fikir yazıları.

II. SINIF

(Haftada 3 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. OKUMA:

1. İslâmlıktan önceki Türk edebiyatı:
Oğuzname'den ve Orhun yazıtlarından seçil-
miş parçalar.

2. Halk edebiyatı:
a) Dede Korkut, Yunus Emre ve Karaca-
oğlan'dan örnekler.

b) Halk edebiyatımızdan seçilmiş başka
örnekler.

3. Divan edebiyatı:
a) Fuzulî, Baki, Nedim ve Galib'den ör-
nekler.

b) Naimâ'dan, Kâtip Çelebi'den, Evliya
Çelebi'den ve başka Divan nesir yazarların-
dan seçilmiş örnekler.

4. Tanzimat sonrası edebiyatımız:
a) Namık Kemal ve Ahmet Mithat'tan
örnekler.

b) Tevfik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil
ve Hüseyin Rahmi Gürpınar'dan örnekler.

c) XX. yüzyıl edebiyatımızdan seçilmiş
örnekler (Mehmet Emin Yurdakul, Ömer
Seyfettin, Halide Edib Adıvar, Reşat Nuri
Güntekin v.b.)

5. Batı edebiyatı:
a) Yunan ve Latın edebiyatları: Home-
ros, Herodotos, Vergilius ve Tacitus'tan ör-
nekler.

b) Yeni edebiyatlardan seçilmiş örnek-
ler.

B. KOMPOZİSYON:

1. Sözlü:
a) Karşılıklı konuşma, açıklama, sözlü
rapor, hikâye anlatma.

b) Münakaşa.

2. Yazılı:

a) Cümle ve paragraf teşkili.

b) Plân ve özet çıkarma, not alma ve

bilgi toplama, bir yazının plânını hazırlama.

c) Rapor, gazete haberleri, gezi ve seya-
hat notları, yazılı yoklama sorularının ce-
vapları, mektuplar, tasvir ve portreler, ko-
nuşmalı yazılar ve hikâyeler, hikâye ve ro-
man incelemeleri, kısa fikir yazıları, edebî
yazılar (yalnız kabiliyetli öğrenciler için.)

III. SINIF

(Haftada 3 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. OKUMA:

1. Halk edebiyatımızdan seçilmiş örnek-
ler.

2. Divan şiir ve nesrinden seçilmiş ör-
nekler.

3. Tanzimat sonrası edebiyatımızın muh-
telif safhalarından seçilmiş örnekler.

4. I., II. ve III. sınıflarda yabancı dilde
okutulmakta bulunan Batı nesir yazarlarının
dilimize çevrilmiş eserlerinden örnekler.

B. KOMPOZİSYON:

1. Sözlü:
a) Karşılıklı konuşma, açıklama, sözlü
rapor, hikâye anlatma.

b) Münakaşa.

2. Yazılı:

a) Cümle ve paragraf teşkili.

b) Plân ve özet çıkarma, not alma ve

bilgi toplama, bir yazının plânını hazırlama.

c) Rapor, gazete haberleri, gezi ve seya-
hat notları, yazılı yoklama sorularının ce-
vapları, mektuplar, tasvir ve portreler, ko-
nuşmalı yazılar ve hikâyeler, hikâye ve ro-
man incelemeleri, kısa fikir yazıları, edebî
yazılar (yalnız kabiliyetli öğrenciler için.)

IV. SINIF

EDEBİYAT KOLU

(Haftada 5 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. OKUMA:

1. Divan şiirinden ve nesrinden seçilmiş
örnekler.

2. Tanzimat sonrası edebiyatımız:

a) Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal,
Abdülhak Hâmid Tarhan, Ahmet Vefik Pa-
şa ve çağdaşlarından seçilmiş örnekler.

b) Tevfik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil ve
çağdaşlarından örnekler.

3. c) Ziya Gökalp, Fuad Köprülü, Mehmet
Akif Ersoy, Ahmet Haşim, Yahya Kemal
Beyatlı, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Falih
Rıfkı Atay ve çağdaşlarından seçilmiş örnek-
ler.

d) Cumhuriyet devri şiir ve nesrinden
seçilmiş örnekler.

e) Atatürk'ün nutuklarından seçilmiş
parçalar.

3. Batı edebiyatı:

a) Yunan ve Latın edebiyatları: Sophok-
les, Eflâton, Cicero ve Seneca'dan örnekler.

b) Yeni edebiyatlar: Dante, Montaigne,
Pascal, Voltaire, Rousseau, Balzac, Stend-
hal, Hugo, Flaubert, Goethe, Schiller, Sha-
kespeare, Tolstoy, İbsen, Poe ve Mark
Twain'den örnekler.

c) Batı edebiyatlarından seçilmiş başka
örnekler.

4. Sürekli ve güdümlü okuma:

a) Bir Türk romanından seçilmiş parça-
lar.

b) Bir Türk şairinden seçilmiş parçalar.

c) Bir Batı klâsîğinden seçilmiş parçalar.

B. KOMPOZİSYON:

1. Sözlü:
  - a) Mülakat.
  - b) Münakaşa, münazara, meclis müzakeresi usulleri.
2. Yazılı:
  - a) Paragraf teşkili.
  - b) Bir kitabı inceleme, fikir yazıları, edebî yazılar (yalnız kabiliyetli öğrenciler için.)

**IV. SINIF
FEN KOLU**

(Haftada 1 saat Okuma, 1 saat Kompozisyon)

A. OKUMA:

- Tanzimat sonrası edebiyatımız:
- a) Şinasi, Namık Kemal, Abdülhak Hâmid Tarhan ve Ahmet Vefik Paşa'dan örnekler.
  - b) Tefik Fikret ve Halit Ziya Uşaklıgil'den örnekler.
  - c) Ziya Gökalp, Fuad Köprülü, Mehmet Akif Ersoy, Ahmet Haşim, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Falih Rıfkı Atay'dan örnekler.
  - d) Cumhuriyet devri şiir ve nesrinden seçilmiş örnekler.
  - e) Atatürk'ün nutuklarından seçilmiş parçalar.

B. KOMPOZİSYON:

1. Sözlü:
  - a) Mülakat.
  - b) Münakaşa, münazara, meclis müzakeresi usulleri.
  - c) Sözlü inceleme, konferans.
2. Yazılı:
  - a) Paragraf teşkili.

- b) Bir kitabı inceleme, fikir yazıları, edebî yazılar (yalnız kabiliyetli öğrenciler için.)

NOT:

- 1 — III. sınıfta incelenecek metinler, II ve IV. sınıfların müfredatı çerçevesinde, öğretmenlerce tesbit edilecektir.
- 2 — Müfredatın uygulanmasında, 22 Kasım 1954 tarihli ve 826 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan açıklamalar esas olacaktır.

Müdürler Komisyonu Kararı:

Karar sayısı: 405.1-300 ÖZET:
Kara rt: 3/9/1955 Samsun merkezinde Türkçe-İngilizce öğretim yapmak üzere bir kolej açılması h.

Orta Öğretim Umum Müdürlüğünün 3/9/1955 tarihli ve 230. (56).6744 sayılı teklif yazısı incelendi; işin gereği düşünüldü; Samsun merkezinde Türkçe-İngilizce öğretim yapmak üzere bir kolej açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımızın kopyalarının Orta Öğretim Umum Müdürlüğünce görülerek Zatişleri Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş; Vekâlet Yüksek Makamının tasdiklerine sunuldu.

Uygunur.

9/9/1955

Maarif Vekili

C. Yardımcı

**MAARİF MÜDÜRLÜKLERİNE
VE
MAARİF MEMURLUKLARINA**

1 — İLK ÖĞRETİM GAZETESİ'nin 21 inci cildinin abone kayıtlarına başlanmıştır. Bu cildin abone bedeli (4) liradır.

2 — Abone bedellerinin Maarif Memurlukları eliyle toplanıp mahallî posta veya banka vasıtasıyla [*] T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki (3803) No. lu câri hesaba yatırılması ve açık adresli aboneliklerinin Maarif Vekâleti Yayın Müdürlüğü; Dergi Bürosu Şefliği GAR-ANKARA adresine gönderilmesi.

3 — Listelerde abonelerin adları, okul adresleri ve bilhassa posta teşkilâtı bulunup bulunmadığının bildirilmesi.

4 — ABONE PARALARININ MÜTLAKA YUKARIDA BİLDİRİLEN BANKAYA YOLLANMASINI, HİÇBİR SURETLE DAİRE ADRESİNE PARA GÖNDERİLMEMESİNİ.

5 — Bazı yerlerden yalnız paralar, bazı yerlerden ise sadece listeler yollanmakta; bu hal, abonelerin dergilerini alamamalarına ve dolayısıyla lüzumsuz yazışmalara sebebiyet vermektedir.

Abone kaydında yukarıda belirtilen husus'ara dikkat buyurulması bilhassa rica olunur.

[*] T. C. Ziraat Bankası şubelerinden yollanacak paralardan yollama ücreti alınmaz.

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

VILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 18

26 EYLÜL 1955

SAYI: 870

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE 12/9/1955
DAİRESİ ÖZET:
Sayı: 531/2449-22. 1955 yılı dönemleri
4079 ne mahsus Devlet
Lise İmtihan soruları h.

1955 yılı yaz ve güz dönemleri Devlet Lise imtihanlarıyla Devlet Olgunluk imtihanlarının bir dersinden sorumlu olarak 1954-1955 yılında üniversite ve yüksek okullara devamlarına müsaade edilenlere mahsus olmak üzere 6 ve 7 Mayıs 1955 tarihlerinde açılan imtihanlar için Vekâletimizce hazırlanan Devlet Lise imtihan soruları aynen aşağıya çıkarılmıştır.

İlgililere tebliğini saygıyla rica ederim.
Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

DEVLET LİSE İMTİHANI

1955 Yaz Dönemi

Türkçe - Kompozisyon Konusu

«Kendimize, ailemize ve milletimize karşı sorumluyuz.» Bu düşünceyi misallerle açıklayınız.

1955 Güz Dönemi

«Ömrümüz kısa değil; fakat biz bunun çoğunu kaybediyoruz. Eğer bütün ömrü iyi kullanılacak olursa, hayat kâfi derecede uzundur ve en iyi işlerin başarılmasına el verecek kadar geniş ölçüde verilmiştir.»
(Seneca)

Bu düşünceyi açıklayınız.

1955 Yaz Dönemi

Edebiyat Kolu

Türk Dili ve Edebiyatı Soruları

Lirik şiir her mîlette sazla beraber doğar, kendini ilk defa mızrap ve telle ifade eder. İzzet Molla Keşan'a menfi gittiği zaman, İstanbul'dan bir şairin geldiğini işitir işitmez sazlarını kapıp karşısına gelen aşıkla hitabesi buna bürhandır; bu iptidai şair'er, İzzet Molla'ya:

İşittik ki siz şair-i şahsız,
Maarif semavatına mâhsız,
Değil haddimiz gerçi kaldırma saz,
Gönül bir iki nâgme eyler niyaz...

derler, şiiri nâgmeden ayıramazlar.

Lirik şiir, tekâmül ede ede sazını bırakır, yalnız nâgme kesilir; Fuzulî'nin şiiri gibi.

Lirik şiir, en halis şairlerinin elinde gayet sadedir; ilimden, hünlerden âzadedir. Ne dimağa hitabeder, ne de zevka. Kalbinde o ateşten bir kıvılcım olıyan kari', Fuzulî divanını eline alsın, zanneder ki, Fuzulî'nin o kadar medholunan gazelleri bir düziye tekrar edilen aynı kelimelerden, aynı mazmunlardan ibarettir.

Bu nevi şiir, yegâne nevîdir ki, fikirde, mazmunda, sanatta yeniliğe asla muhtaç olmaz.
(Yahya Kemal Beyatlı)

Soru 1 — a) Bu yazıyı kaç bölüme ayırabiliriz? Her bölümün ana fikri nedir? (Bu fikirler yazıda ifade edilmişse aynen alabilirsiniz.)

b) Şu mecazlı ifadeleri, yazıdaki yerlerine göre, açıklayınız veya düz ifadeye çeviriniz: Lirik şiir sazla beraber doğar, kendini mızrap ve telle ifade eder. — Maarif semavatına mâhsız. — Kalbinde o ateşten kıvılcım olıyan.

c) Şu kelimelerden dört tanesini (1) umumi kullandıklarına, (2) Parçadaki yerlerine göre açıklayınız: hitabe, ilim, sanat, dimağ, zevk, nevi.

d) Burada vasıfları belirtilen lirik şiir, size edebiyatımızdan hangi örneği hatırlatıyor? Sebepleriyle yazınız.

Soru 2 — a) .....Demin «Ferda senin» dedim, beni alkışladın; hayır, Bir şey senin değil, sana ferda vedia; Her şey vedia; sana, ey genç, unutma ki Senden de bir hesap arar âti-i müsteke...
(Tefik Fikret)

parçası lirik sayılabilir mi? Niçin?

b) Bu parçada Fikret, nesiller arasında nasıl bir münasebet bulunmasını istemektedir? Açıklayınız.

Soru 3 — Edebiyatımızın mühim sınırlarından sevdiğiniz bir şairi kısa bir makale ile tanıttınız.

(İzzet Molla: XIX. yy. Divan şairlerinden, menfi: Sürgün, bürhan: Delil, kanıt, Maarif semavatına mâhsız: Bilgi göklerine aysınız, nâgme: Ezgi, melodi, âzade: Kurtuluş, kari': Okuyucu, ferda, âti: Yarın, gelecek, vedia: Emanet, müsteke: Şikâyetçi, şikâyet edici.)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 40.

Soru 2 — 30.

Soru 3 — 30.

NOT:

Kâğıdın yukarıdaki not hanesine, ce-

vaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

1955 Güz Dönemi

Tulûat kumpanyalarının repertuvarlarını pek hor görmemelidir. Aralarında âdetâ dünya şaheserleri vardır. Gülmeyin, ezbere söylemiyorum: «Arabın hiddeti», Shakespeare'in Othello'sudur. «Amerika yahşileri», Chateaubriand'ın A'ala'sından başka bir şey değildir. «Sersem kocanın kurnaz karısı», Molière'in Georges Dandin'idir. Tulûat piyeslerinden hangisinin altı eşelense, bir Batı piyesinin temellerine varılacağını kuvvetle tahmin ederim.

Birçok kimseler, bunları tulûat aktörlerinin kendi uydurmaları zannederler. Yapısında gizli bir teknik, insan ruhunu bilinmez bir tarafından kavrayan esrarlı bir tesir olıyan bir eserin, otuz kırk sene, çocuğu, genci, ihtiyariyle, âlim ve cahiliyle bütün bir cemiyete kendini dinletmesi, zorla kabul ettirmesi akla şıcağak şey midir? Memleketin belibaşlı kalemlerinden çıkmış, birçok dekor, ışık vesaire hüleleriyle al'ınıp pullanmış eserler Darülbeydi sahnesinde bir haf'a güçbelâ dayanırken, bunların, basit görünüşlü bir dikilitiş gibi, senelerce dayanmalarında elbette bir hikmet vardır.

Ama: «Tulûatçı dedimiz bu insanların elinde bu şaheserlerin çarpık bir iskeletinden, sanatsız bir karikatüründen başka nesi kalmış?» diyeceksiniz. Bu noktada ben de sizin'e beraberim. Fakat ne yapalım, bu şartlar içinde ellerinden bu kadarı gelmiş, bu kadarını yapmışlar. Ne ekdik ki, ne biçmeyi ümidedelim...

Maksadım şu ki, onlar, gittikleri yere karınca karınca neşe ve hareket götürdükleri gibi, pek az tutan kazançlarından, Devlete vergilerini de veriyorlar. Neşe ve hareketin halk için ne kadar lüzum bir şey olduğunu, durgun ve renksiz bir hayatın kasabaları nasıl öldürdüğünü, zekâ'arı nasıl körettiğini artık biliyoruz. Asırlarca memleketin bütün mesuliye'leri gibi, sanat mesuliyetini de omuzlarında taşımış olan İstanbul'un, Anadolu kasabalarına gönderebildiği hemen tek ses, bu beğenmediğimiz tulûat kumpanyaları olmuştur.

(Reşat Nuri Güntekin'den)

Soru 1 — a) Her paragrafın ana fikrini bir cümle ile belirtiniz. Ayrıca, yazının bütününden çıkan ne'iceyi de bir cümle ile ifade etmeye çalışınız.

b) Şu cümlelerde ve cümle parçalarında geçen altı çizgili sözleri açıklayınız:

Tulûat piyeslerinden hangisinin altı eşe-

BU DERGİDEKİ KANUNLAR KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 6/10/1955 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA — MAARİF BASIMEVİ